

ADVIES Nr. 2.332

Zitting van dinsdag 29 november 2022

IAO – 111^{de} zitting van de Internationale Arbeidsconferentie (juni 2023) – Rapport IV (1) – Een kader voor hoogwaardige leerlingplaatsen

x x x

ADVIES Nr. 2.332

Onderwerp: IAO – 111^{de} zitting van de Internationale Arbeidsconferentie (juni 2023) – Rapport IV (1) – Een kader voor hoogwaardige leerlingplaatsen

Bij e-mail van 11 oktober 2022 heeft de heer G. De Poorter, voorzitter van het Directiecomité van de FOD Werkgelegenheid, de Raad om advies gevraagd over een rapport inzake hoogwaardige leerlingplaatsen.

Het Internationaal Arbeidsbureau heeft dat rapport IV (1) voorbereid om de tweede discussie over leerlingstelsels tijdens de 111^{de} zitting van de Internationale Arbeidsconferentie in juni 2023 vlot te laten verlopen.

Dat rapport bevat de tekst van een ontwerp van aanbeveling over hoogwaardige leerlingplaatsen, dat werd opgesteld op basis van de conclusies die de Conferentie na afloop van haar eerste bespreking op de 110^{de} zitting in juni 2022 heeft aangenomen.

De Raad wordt geraadpleegd krachtens het IAO-verdrag nr. 144 betreffende tripartiete raadplegingsprocedures ter bevordering van de tenuitvoerlegging van internationale arbeidsnormen.

Op verslag van het Bureau heeft de Raad op 29 november 2022 het volgende advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. ONDERWERP EN STREKKING VAN DE ADVIESAANVRAAG

Bij e-mail van 11 oktober 2022 heeft de heer G. De Poorter, voorzitter van het Directiecomité van de FOD Werkgelegenheid, de Raad om advies gevraagd over een rapport inzake hoogwaardige leerlingplaatsen.

Het Internationaal Arbeidsbureau heeft dat rapport IV (1) voorbereid om de tweede discussie over leerlingstelsels tijdens de 111^{de} zitting van de Internationale Arbeidsconferentie in juni 2023, vlot te laten verlopen.

Dat rapport bevat een ontwerp van aanbeveling over hoogwaardige leerlingplaatsen, dat werd opgesteld op basis van de conclusies die de Conferentie na afloop van haar eerste bespreking op de 110^{de} zitting heeft aangenomen.

De Raad wordt geraadpleegd krachtens het IAO-verdrag nr. 144 betreffende tripartiete raadplegingsprocedures ter bevordering van de tenuitvoerlegging van internationale arbeidsnormen.

Overeenkomstig de bepalingen van het Reglement van de Conferentie, worden de regeringen verzocht het IAB hun eventuele amendementen en opmerkingen over het rapport na de eerste bespreking, voor te leggen.

Verder worden de regeringen verzocht het IAB te laten weten of het voorgestelde ontwerp van aanbeveling een bevredigende basis vormt voor de tweede bespreking van dit thema door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar 111^{de} zitting.

Opdat het IAB een tweede rapport zou kunnen opstellen binnen de door het Reglement van de Conferentie voorgeschreven termijn, dat bepaalt dat het tweede rapport binnen vier maanden vóór het begin van de Conferentie meegedeeld moet worden, werden de regeringen verzocht hun antwoorden uiterlijk 14 november 2022 toe te sturen. Hoewel de voorgeschreven termijn overschreden werd, heeft de Raad het onderhavige advies aan het IAB gericht.

Dat rapport wordt vergezeld van de opmerkingen van de Belgische regering over de draagwijdte en de inhoud van het ontwerp van aanbeveling.

Het rapport van het IAB zal, net als de op- en aanmerkingen van België, ter raadpleging aan de meest representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties voorgelegd worden.

Onverminderd de rechtstreeks aan het IAB gestuurde standpunten van de representatieve organisaties, zal het advies van de NAR rechtstreeks aan het IAB en tegelijk aan de Belgische regering bezorgd worden.

Nadien zal het IAB op basis van de ontvangen antwoorden een rapport voorbereiden voor de Conferentie.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

De Raad heeft met grote belangstelling kennisgenomen van het rapport IV (1) van het IAB met als titel "Een kader voor hoogwaardige leerlingplaatsen", alsook over het daarin voorkomende ontwerp van aanbeveling.

Aangezien de Raad zich niet via een advies heeft uitgesproken met het oog op de eerste discussie, juicht de Raad vooreerst het initiatief van het IAB toe om een nieuw instrument inzake leerlingwezen uit te werken. Aangezien de IAO-instrumenten betreffende die thematiek immers juridisch werden vervangen, beschikte de IAO niet langer over een norm waarin de kwestie van leerlingplaatsen op een allesomvattende manier behandeld wordt.

De Raad onderschrijft de door het ontwerp van aanbeveling nagestreefde doelstellingen. Er moet namelijk een gunstig klimaat geschapen worden voor de bevordering van hoogwaardige leerlingplaatsen; er moeten hoogwaardige leerlingplaatsen ontwikkeld worden als een manier om waardig werk te vinden; er moeten mogelijkheden worden geboden voor levenslang leren die de productiviteit, de veerkracht, de transities en de inzetbaarheid van leerlingen verbeteren; er moeten efficiënte regelgevingskaders uitgewerkt worden; werkgevers- en werknemersorganisaties moeten betrokken worden bij het ontwerpen en uitvoeren van een beleid en systemen; schendingen van de rechten op werk moeten voorkomen en aangepakt worden en de gelijkheid en diversiteit voor de leerlingplaatsen moet gegarandeerd worden.

Die kwesties staan bij de Raad overigens al lang centraal en worden weerspiegeld in zijn werkzaamheden op het gebied van alternerend leren, aandacht voor opleiding voor doelgroepen en voor groepen die moeilijk tot de arbeidsmarkt kunnen toetreden of op de arbeidsmarkt kunnen blijven, en meer recent, inzake de individuele opleidingsrekening. De Raad heeft aan die kwestie overigens aandacht besteed in zijn advies nr. 2009 van 7 december 2016 over de toekomst van de arbeid in de context van het honderdjarig bestaan van de IAO, waarin de Raad wees op het belang van opleiding, onderwijs, alsook het levenslang ontwikkelen en aanwenden van nieuwe vaardigheden, en het vergroten van de digitaliseringsmogelijkheden, zowel voor ondernemingen als voor de werknemers in alle bedrijfssectoren.

Gelet hierop heeft hij met name nota genomen van de door het IAB voorgestelde wijzigingen in het oorspronkelijke ontwerp en van de motivering van die wijzigingen.

In het algemeen is de Raad ingenomen met het werk van het IAB, dat zeker heeft bijgedragen tot het verduidelijken van de eerste versie van de tekst, die werd opgesteld op basis van de conclusies van de Internationale Arbeidsconferentie 2022.

Na deze werkzaamheden en onverminderd de opmerkingen die de representatieve werknemers- en werkgeversorganisaties apart aan de IAO hebben gericht, is hij unaniem van mening dat de voorgestelde tekst een bevredigende basis vormt voor de tweede bespreking van dit thema door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar 111^{de} zitting in juni 2023.
